

## Krypven vs Vitgröe

Varför är det så viktigt att hålla vitgröen borta från kryptven?

Ända sedan kryptvensorten Pennncross lanserades på 50-talet har denna gräsart dominerat vid nysådd av greener i tempererat klimat. Med sina överlägsna egenskaper gentemot vitgröe vad gäller slitstyrka, att klara kyla och värme, svampangrepp och andra påfrestningar samt att presentera en puttyta av mycket hög klass är gräsarten än idag ett ohotat förstaval på de allra flesta ställen.

Vad som genom åren varit det största problemet med kryptven, och förresten andra typer av "ädlare" gräs har varit svårigheten att hålla vitgröe (*Poa Annua*) borta från greenytorna.

Vitgröe är ett vilt levande gräs som har en överlägsen förmåga att etablera sig överallt där det av någon anledning blivit en lucka i det ursprungliga beståndet. Då vitgröeplantan har en otrolig förmåga att sätta frön och dessa lätt med vind, maskiner och spelares fötter samt utrustning sprider sig överallt på en golfbana är det omöjligt att undvika intrång av denna gräsart även på green. Den minsta lilla skada som uppstår som ger upphov till jordkontakt är en inkörsport för *Poa*. Den vanligaste vägen in är genom dåligt lagade nedslagsmärken men även slitageskador av trafik och vinterskador ger också ett ökat vitgröinslag i greengräsbeståndet.



*En 4 år gammal kryptvensgreen med stora inslag av vitgröe (ljusgrön färg)*

Hur kan man då hålla vitgröe borta? Först av allt måste grundförutsättningar med torra väl-dränerade greenytor vara uppfyllda. Sedan 60-talet i USA och 90-talet i Sverige har greenuppbyggnad enligt USGA:s specifikationer och med rätt ytavrinning garanterat detta. Nästa steg är att med en väl kalibrerad bevattning och ett bra gödselprogram minimera mängderna av vatten och näring. En viktig skötselåtgärd är också att med vertikalskärning och sanddressning hålla ansamlingen av organiskt material som gräset i sig själv producerar på en acceptabel nivå. Trots detta får man en invandring av vitgröe i kryptvensgreener i huvudsak beroende på att vitgröens och kryptvens krav på näring och vatten ligger lite för nära varandra. Man får en naturlig utveckling på en kryptvensgreen där man under

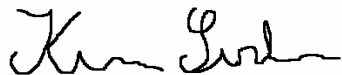
de första fem åren kan hålla andelen Poa nere till under 10 % vilket knappt uppmärksammas av spelare. Under nästa femårsperiod börjar en allt större del av gräsbeståndet bestå av vitgröe och greenerna är mycket svåra att hålla en jämn kvalitet på. Mellan år 10 och 15 tar sedan vitgröe överhanden och man kan återigen få till bra puttytor men med alla de problem som denna gräsart är belastad med; lätt att få stora vinterskador, utsatta för mycket svampangrepp och dålig stresstålighet när det blir varmt och torrt.

Den ovan beskrivna utvecklingen har skett på samtliga banor i Sverige och på de flesta håll i världen och det brukar sluta med att man accepterar sina vitgröegreener eller sår om greenerna efter 15-20 år. Visserligen har kunskaperna om hur man bäst sköter krypven ökat dramatiskt de senaste åren men samtidigt har kraven på spelytorna ökat vilket pressar greengräset mer och risken för skador därmed ökar och möjligheter för invandring av vitgröe gynnas. Lägg därtill att ni på XX GK inte får lov att använda kemiska bekämpningsmedel för att minska särskilt svampskador vilket gör era problem ännu lite större.

Finns det inte då något sätt att hålla greenerna rena? Svaret är handplockning av vitgröen allt eftersom den etablerar sig. Detta sker runtom i världen med ett utmärkt resultat som dock är mycket tids- och kostnadskrävande. Vill man ha rena krypvensgreener utan inslag av vitgröe som ger mycket goda spelegenskaper från tidig vår till sen höst är handplockning tyvärr ett måste.

En annan mycket viktig faktor för att behålla sina krypvensgreener är att ha en greengräsodling med samma gräsart. När större skador uppstår, vilket kommer att hända, oftast beroende på vinterskador men även hydrauläckage från maskiner o.d. måste man snabbt reparera dessa och då är torvning med nytt gräs den enda fungerande metoden. Skapa således en krypvensodling på 500 – 1000 m<sup>2</sup> med ett tunt lager av greenmaterial som gräset kan etablera sig i. En mycket vettig investering som snabbt kommer att betala sig särskilt hos er med tanke på den profil hela anläggningen har.

Med vänlig hälsning



**Kim Sintorn**

**Bankkonsulent**

**Svenska Golfförbundet**

**Pilgatan 6 311 34 Falkenberg**

**Tel: +46-0346-58920+ fax Mobil +46-070-6368280**

**e-post: [kim.sintorn@sgf.golf.se](mailto:kim.sintorn@sgf.golf.se)**